

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Strategies for School Administration Base on Global Citizen
under the Secondary Educational Service Area Office
in the Northeastern Region

อุเทนร์ ชันติยู¹, ศักดินาภรณ์ นันท์² และ สุชาติ บางวิเศษ³

Uthen Khantiyu¹, Sakdinaporn Nuntee² and Susart Bangwiset³

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Development Administration, Loie Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Ukhantiyu@gmail.com¹

Received: 2024-4-26; Revised: 2024-9-29; Accepted: 2024-9-30

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก 2) เพื่อสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 272 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวมเป็น จำนวน 1,360 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี PNI_{modified} ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานประกันคุณภาพภายใน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนจากสถานศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวม 25 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 32 กลยุทธ์ 32 โครงการ และ 32 ตัวชี้วัดวัดความสำเร็จ และ 3) ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม ตามลำดับ

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารสถานศึกษา, พลโลก

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the current condition ; desirable conditions and necessities for school administration under the concept of global citizenship 2) to create and develop school administration strategies based on the concept of global citizenship 3) to assess the strategy of school administration according to the concept of global citizenship. Using a mixed research method. Quantitative research, the sample group consisted of 272 secondary school administrators under the Office of the Secondary Education Area, Northeastern Region, 5 people per school, totaling 1,360 people, using a multi-stage sampling. The research instruments were questionnaires. The statistics used for analysis were percentage, mean, standard deviation, and PNI modified. For qualitative research, key informants included school directors, teachers acting as heads of academic departments, teachers acting as heads of internal quality assurance, the Basic Education Commission, and students from 5 schools, 5 people per school, totaling 25 people. Using purposive sampling and content analysis.

The results showed that 1) the current condition, as a whole and each aspect was at a high level, the need condition, as a whole and each aspect was at the highest level, the necessities, as a whole and each aspect was at the highest level. 2) Strategies for school administration base on global citizen under the secondary educational service area office in the northeastern region, the results can be discussed as follows: 32 strategies, 32 projects, and 32 success indicators. 3) Evaluation results of strategies for school administration base on global citizen under the secondary educational service area office in the northeastern region, all 3 areas, overall, are at the least level in all areas. Sort from average to descending. as follows: suitability possibility and usefulness

Keywords: Strategies, School Administration, Global Citizen

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารทำให้ทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว (ดาร์ตัน กันเอี่ยม, 2561) แม้กระทั่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้เกิดผล

กระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นวงกว้าง และแน่นอนว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวได้นำไปสู่สถานการณ์ที่เรียกว่า “New Normal” หรือความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ ที่ทำให้เราต้องปรับรูปแบบการดำเนินชีวิต การทำงาน การเดินทาง ไปจนถึงรูปแบบการเรียนรู้โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ข้อมูลจากการสำรวจของ UNESCO พบว่าประเทศไทยมีนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากการปิดสถานศึกษาเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาด จำนวนกว่า 15 ล้านคน ซึ่งการปิดภาคเรียนในระยะเวลาอันสั้นส่งผลให้เกิด “ปรากฏการณ์ความรู้ถดถอย (Summer Slide)” โดย ดร.ภูมิศรัณย์ ทองเลี่ยมนาค ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์การศึกษา สถาบันวิจัยเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้อธิบายว่า การที่เด็กต้องออกจากสถานศึกษาประมาณ 6 สัปดาห์ อาจทำให้ความรู้หายไปครึ่งปีการศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงฐานะยากจน ด้อยโอกาส หรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนกลุ่มนี้มีแนวโน้มหลุดออกจากระบบการศึกษาเพิ่มมากขึ้น (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2563) ดังนั้นนักการศึกษาทั่วโลกต้องตระหนักแล้วว่า การจัดการศึกษาจะต้องคิดถึงภาพกว้างหรือมีมุมมองในระดับโลกเพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ร่วมกันทั้งโลก พร้อมทั้งต้องรับผิดชอบต่อเปลี่ยนแปลงของโลกร่วมกัน (ธีรศักดิ์ อุปรมย์, 2563)

รัฐบาลไทยมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการ เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ในหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ยังได้กล่าวถึง การสร้างนักเรียนให้เป็นพลโลก หรือพลเมืองโลก (Global Citizen) ไว้ในวิสัยทัศน์ของหลักสูตร ที่ว่า “หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นใน การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ” เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การศึกษาเพื่อความเป็นพลโลก (Global Citizenship Education: GCE) ซึ่งเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่ค่อนข้างใหม่และเป็นที่น่าสนใจ กอรปกับยังไม่มี องค์ความรู้ที่เป็นตัวอย่างของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างและส่งเสริมความเป็นพลโลกที่เป็นรูปธรรมที่เพียงพอต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำรายงานการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความเป็นพลโลก (Global Citizenship): ประสบการณ์นานาชาติ โดยความร่วมมือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ 2558 (ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ปีงบประมาณ 2560) เพื่อศึกษานโยบายและแนวทางการส่งเสริมความเป็นพลโลกในต่างประเทศที่มี การปฏิบัติดีเด่นอย่างน้อย 5 ประเทศ วิเคราะห์นโยบายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความเป็น พลโลก ของประเทศไทย และนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายการส่งเสริมความเป็นพลโลก (Global Citizenship) ที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษามีส่วนสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการดำรงชีวิต ซึ่งจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติในอนาคต เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับผลการจัดการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีขนาดพื้นที่กว้างใหญ่ที่สุด และมีประชากรมากที่สุดในด้านผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในเกณฑ์ต่ำโดยผลการสอบ O-NET ชั้น ม.3 (5) วิชาหลัก) 1 ในปีการศึกษา 2560 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 37.2 ลดลงร้อยละ 36.4 ในปี 2564 ซึ่งยังต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 50 ในทุกวิชา เมื่อพิจารณาในรายวิชาปี 2564 พบว่า วิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดร้อยละ 27.0 และวิชาสังคมศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุตร้อยละ 47.3 รองลงมา ได้แก่ วิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ 44.7, 33.7 และ 29.3 ตามลำดับ ในภาพรวมต่ำที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าควรได้รับการพัฒนาเป็นภาคแรกของประเทศไทย (สำนักงานศึกษาธิการภาค 10, สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2564)

สภาพปัญหาของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นพลโลกตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นพลโลกอย่างยั่งยืนในสถานศึกษาและพร้อมที่จะรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสู่สถานศึกษาและผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของพัฒนาผู้เรียนไปสู่ความเป็นพลโลก เพราะผู้เรียนถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต รวมถึงเป็นส่วนผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและโลกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายและความสำคัญของกลยุทธ์

กลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ มาจากคำภาษาอังกฤษว่า "Strategy" ซึ่งนักวิชาการ ได้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย พอจะจำแนกเป็นกลุ่มแนวคิด ดังนี้ กลยุทธ์ หมายถึงเรื่องทางการรบ การทหาร และมักเรียกกันว่า ยุทธศาสตร์ ซึ่งในมุมมองนี้ เป็นจุดแรกเริ่มของการบัญญัติคำว่ายุทธศาสตร์ คือ การใช้ในการทำสงครามที่ปรากฏ ให้อู้จักกันทั่วไป คือ ตำราพิชัยสงครามของซุน วู ซู (Sun Wu Tzu) นักปราชญ์ชาวจีน ได้เขียนตำรา

พิชัยสงครามขึ้นในช่วงก่อนคริสต์ศักราช 170-436 ปี นับเป็นต้นแบบของหลักการทางยุทธศาสตร์ทหารและการทำสงคราม ซึ่งในเวลาต่อมานักการทหารได้ต่างพัฒนาเป็นตำราทางการทหารมากมาย สำหรับนักวิชาการที่ได้ให้ คำนิยามในกลุ่มนี้ อาทิ Hart (อ้างถึงใน Popper and Eccles, 1977) ได้นิยามไว้ว่า ยุทธศาสตร์เป็นศิลปะของการใช้และการประยุกต์วิธีการทางทหาร เพื่อบรรลุเป้าหมายแทนนโยบาย หรือ Clausewitz (Howard and Paret, 1977) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ยุทธศาสตร์ เป็นการใช้อำนาจรบปะทะเพื่อจุดมุ่งหมาย

กล่าวโดยสรุป กลยุทธ์ หมายถึงแนวทางการดำเนินงานที่มุ่งความสำเร็จและสร้างความเปรียบทางการแข่งขันให้กับองค์กร โดยมีการกำหนดแผนงาน ทิศทางการดำเนินงาน และทำงานให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างรอบด้าน เพื่อ มุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายและความสำคัญของการบริหาร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) (2546) ได้ระบุเกณฑ์การแบ่งงานการบริหารจัดการโรงเรียนไว้ 4 ด้าน ตามความในหมวดที่ 5 ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของภาครัฐมาตรา 39 ได้ระบุไว้ถึงการจัดการศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับส่วนที่ 3 มาตรา 43 ที่กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกับสถานศึกษาของภาครัฐ การบริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องการจัดการระบบการศึกษา เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องในองค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

หลักการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียน

การบริหารโรงเรียนที่ดีจะต้องมีการกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ หลักการบริหารโรงเรียนที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 3 ประการได้แก่ 1) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ชัดเจน 2) มีเทคนิคการบริหารงานที่เหมาะสม และ 3) ประเมินผลและติดตามผลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) โดยความสำเร็จของการบริหารนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงาน 2) กำหนดภารกิจและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ 3) กำหนดบุคคลให้เหมาะสมกับงาน

โดยสรุป การบริหารโรงเรียนที่ดีจะต้องมีการวางแผนดำเนินการ และกำกับติดตามผลอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ และมอบหมายงานให้ชัดเจน โดยปัจจัยนำเข้า การจัดกระบวนการและผลผลิตที่คาดหวังไว้ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

องค์ประกอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นพลโลก

มูลนิธิการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองไทย (2556) หรือ Thai Civic Education ได้ดำเนินการจัดทำกรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยของไทย โดยได้นำเสนอลักษณะสำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1. เน้นการทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางการเมือง (Political Literacy) ที่ถูกต้องเพื่อแก้มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการเมือง (Political Misconceptions) เพื่อให้เกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ด้านการเมืองของผู้เรียนเพื่อสร้างความรู้เป็นของตนเองตามแนวคิดสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivism) และต้องไม่ลดทอนความเป็นการเมือง (Depoliticize)

2. เน้นการทำให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายยั่งยืนและปราศจากการครอบงำทางความคิดด้วยการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดอย่างมีวิจารณญาณทั้งคิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์คิดสืบสอบหาเหตุปัจจัยคิดแก้ปัญหาคิดริเริ่มสร้างสรรค์คิดเปรียบเทียบคิดประเมินค่าด้วยการจัดการเรียนรู้

3. เน้นการออกแบบหลักสูตรที่ตรงกับสภาพปัญหาที่แท้จริงและจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นต้นว่าสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและประถมศึกษาที่สมองส่วนปัญญาังพัฒนาไม่มากหลักสูตรจึงเน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านเจตคติมากกว่าด้านความรู้ความเข้าใจและการคิด

4. เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะพฤติกรรมและการนำไปใช้สำหรับผู้เรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้ปฏิบัติจริงไม่ใช่เน้นแต่ความรู้ ความเข้าใจแต่การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำนั้นมีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนออกไปรับใช้ชุมชนและสังคม

5. เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตยควบคู่ กับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโดยนำเอาลักษณะเด่นของสังคมและวัฒนธรรมไทยที่สอดคล้องกับประชาธิปไตยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสม

6. เน้นการวัดและประเมินผล (Measurement, Assessment and Evaluation) อย่างจริงจังและครบถ้วนทุกมิติทั้งต้องมีการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการเรียนรู้ซึ่งผลการเปรียบเทียบจะนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้บังเกิดประสิทธิผลจริงใช้แนวทางการประเมินที่หลากหลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ใช้การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยการศึกษากรอบแนวคิดการประเมินกรอบแนวคิดโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำกรอบแนวคิดที่ได้ไปทำการวิจัยเชิงปริมาณ โดยศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก

ขั้นตอนการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีขั้นตอนการวิจัย คือขั้นที่ 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ขั้นที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล และขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีขั้นตอนการวิจัย คือ

ขั้นที่ 1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานประกันคุณภาพภายในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 933 โรงเรียน จาก 19 เขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stages Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 272 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวมเป็น จำนวน 1,360 คน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวม 25 คน

ขั้นที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามการเก็บข้อมูลประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่ง เก็บแบบสอบถาม และสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ตัวแปรในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจ สอบข้อตกลงเบื้องต้นทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) วิเคราะห์ข้อมูลบทสรุปจึงมีลักษณะเป็นชุดของคำบรรยาย อธิบายเกี่ยวกับ ปรากฏการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงที่ค้นพบ

ขั้นที่ 6 สถิติที่ใช้ในการ การวิจัยเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติบรรยาย วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์การแจกแจงของตัวแปร ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพที่พึงประสงค์ (I)		ความต้องการจำเป็น (PNI _{Modified})	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	(I-D)/D	ลำดับที่
1. ด้านการจัดการหลักสูตรและการเรียน การสอน	3.77	0.84	4.64	0.48	0.230	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน	3.92	0.84	4.63	0.48	0.179	3
3. ด้านการสร้างนวัตกรรมและบรรยากาศในการเรียนรู้	3.84	0.81	4.60	0.49	0.198	2
4. ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหาร	3.97	0.83	4.64	0.48	0.168	4
รวม	3.88	0.83	4.63	0.48	0.194	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.88, S.D = 0.83) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด (\bar{X} = 3.97, S.D = 0.83) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน (\bar{X} = 3.93, S.D = 0.83) องค์ประกอบที่ 3 ด้านการสร้างนวัตกรรมและบรรยากาศในการเรียนรู้ (\bar{X} = 3.84, S.D = 0.81) และ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการหลักสูตรและการเรียน การสอน (\bar{X} = 3.77, S.D = 0.84) ตามลำดับ

และสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.63, S.D = 0.83) เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยองค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด (\bar{X} = 4.65, S.D = 0.47) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.64, S.D = 0.48) องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วม

ของนักเรียน ครอบครั้ว และชุมชน (\bar{X} = 4.63, S.D = 0.48) และ องค์ประกอบที่ 3 (\bar{X} = 4.60, S.D = 0.49) ตามลำดับ

2. พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า ประกอบด้วย 32 กลยุทธ์ 32 โครงการ กิจกรรม 32 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ คือ สถานศึกษามาตรฐานตามแนวคิดความเป็นพลโลก
 2. พันธกิจ แบ่งออกเป็น 4 ข้อ ดังนี้ 1) ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดี ในการอยู่ร่วมกันขอความเป็นพลโลก 2) ยกย่องคุณภาพของผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครั้วและชุมชน 3) ส่งเสริม และพัฒนาบรรยากาศในการเรียนรู้และสร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อสภาพสังคม และเศรษฐกิจ 4) กำกับติดตาม การพัฒนาศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาในการจัดมวลงประสพการณ์ เพื่อความเป็นพลโลก

3. เป้าประสงค์ แบ่งออกเป็น 4 ข้อ ดังนี้ 1) การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม มีความเคารพในความหลากหลาย มีความเข้าใจในโลกลงและมีส่วนร่วม รับผิดชอบ 2) การมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครั้ว และชุมชน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีความ เป็นธรรม มีความเคารพในความหลากหลาย มีความเข้าใจในโลกลงและมีส่วนร่วมรับผิดชอบ 3) การสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม มีความเคารพในความ หลากหลาย มีความเข้าใจในโลกลงและมีส่วนร่วมรับผิดชอบ 4) พัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหาร ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม มีความเคารพในความหลากหลาย มีความเข้าใจในโลกลงและมีส่วนร่วม รับผิดชอบ

4. การจัดการตามแนวคิดความเป็นพลโลก ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน และคุณลักษณะความ เป็นพลโลก ประกอบด้วย 4 ด้าน โดยมีกลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จในแต่ละด้าน ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านพลเมืองมีความเป็นธรรม มีกล ยุทธ์ 1) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดี เป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม 2) ส่งเสริมพัฒนา หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีมีความเป็นธรรม โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรม พัฒนาทักษะ และทัศนคติผู้เรียนตามแนวคิดความเป็นพลโลก 2) กิจกรรมพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ เพื่อ ยกย่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมพัฒนาทักษะ และทัศนคติผู้เรียนตาม แนวคิดความเป็นพลโลก 2) มีกิจกรรมพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ เพื่อยกย่องผลสัมฤทธิ์การเรียน ด้านพลเมือง เคารพในความหลากหลาย มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดี และเป็นพลเมืองเคารพ ในความหลากหลาย 2) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่เคารพใน ความหลากหลาย โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดี และเป็นพลเมืองเคารพใน ความหลากหลาย 2) กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี และตัวชี้วัด

ความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมเสริมความรู้ทักษะ และเป็นพลเมืองเคารพในความหลากหลาย 2) มีกิจกรรมพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์การเรียนด้านพลเมืองมีความเข้าใจในโลก มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทักษะที่ดี เป็นพลเมืองที่มีความเข้าใจในโลก 2) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีความเข้าใจในโลกโครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทักษะ ทักษะที่ดี ของผู้เรียน และเป็นพลเมืองที่มีความเข้าใจในโลก 2) กิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี มีความเข้าใจตนเอง และคนอื่น และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมเสริมความรู้ทักษะ ทักษะที่ดี ของผู้เรียน ทุกภาคเรียน 2) มีกิจกรรมเสริมสร้างกระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี ทุกภาคเรียน ด้านพลเมืองมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทักษะที่ดี เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบ 2) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมเสริมความรู้ทักษะ ทักษะที่ดี เป็นพลเมืองที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม และมีความรับผิดชอบ 2) กิจกรรมกระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมกับการจัดการเรียน และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมเสริมความรู้ทักษะ ทักษะที่ดี เป็นพลเมืองที่เข้าไปมีส่วนร่วม ทุกภาคเรียน 2) มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมกับการจัดการเรียนทุกภาคเรียน

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ด้านพลเมืองมีความเป็นธรรม มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของนักเรียน การเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม 2) กำกับติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างความเป็นธรรม โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมพัฒนานักเรียนในการเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม แบบมีส่วนร่วมกับครอบครัว ชุมชน 2) โครงการนิเทศ กำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างความเป็นธรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมพัฒนานักเรียนในการเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม ทุกภาคเรียน 2) มีโครงการนิเทศ กำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัวทุกภาคเรียน ด้านพลเมืองที่มีความเคารพในความหลากหลาย มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริม และพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของนักเรียน ที่เคารพความหลากหลายในการอยู่ร่วมกัน 2) กำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน เคารพในความหลากหลาย โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมพัฒนานักเรียนในการเป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม แบบมีส่วนร่วมกับครอบครัว ชุมชน 2) โครงการนิเทศ กำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างความเป็นธรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) กิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนที่เคารพความหลากหลายและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 2) กิจกรรมกำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว ในความหลากหลาย ด้านพลเมืองที่มีความเข้าใจโลก มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริม และพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของนักเรียนเข้าใจบทบาทตัวเองในฐานะพลโลก 2) กำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน 2) การพัฒนาระบบคัดกรอง ป้องกัน แก้ไข และส่งต่อรักษาผู้เรียนทั้งในระบบโรงเรียน

และเครือข่ายภายนอก และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) กิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านภาคเรียนละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง
 2) การพัฒนาระบบคัดกรอง ป้องกัน แก้ไข และส่งต่อ มีการจัดทำคู่มือ ระเบียบแนวปฏิบัติที่ชัดเจน
 ด้านพลเมืองที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบ มีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมรับผิดชอบของ
 นักเรียน กับชุมชน 2) กำกับ ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน นักเรียนทั้งต่อตนเอง
 และผู้อื่น โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อของนักเรียนที่มีต่อชุมชน 2) กิจกรรมเข้า
 ค่ายคุณธรรม พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวคิดความเป็นพลโลก และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีการ
 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อของนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 2) มีกิจกรรมเข้าค่าย
 คุณธรรม พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

องค์ประกอบที่ 3 การสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านพลเมืองที่มีความเป็นธรรมมี
 กลยุทธ์ 1) ส่งเสริม บรรยากาศการเรียนรู้ และสร้างวัฒนธรรมตามแนวคิดพลโลกอย่างเป็นธรรม 2) กำกับ
 ติดตามการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างความเป็นธรรม โครงการ/กิจกรรม
 1) โครงการสร้างแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนทั้งใน และนอกห้องเรียน 2) กิจกรรม
 เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) ร้อยละ 80
 ของโครงการสร้างแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศในการจัดการเรียน 2) มีกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การ
 อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้านพลเมืองที่มีความเคารพในความหลากหลายมีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริม
 บรรยากาศการเรียนรู้ และสร้างวัฒนธรรมการยอมรับในความหลากหลาย 2) สร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อสภาพ
 ของสังคม และเคารพในความหลากหลาย โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการจัด
 กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) กิจกรรมการเสริมสร้างการยอมรับ และการเคารพในความหลากหลาย และ
 ตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมปรับปรุงภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างน้อยภาคเรียนละ
 1 ครั้ง 2) มีกิจกรรมการเสริมสร้างการยอมรับ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้านพลเมืองที่มีความเข้าใจโลกมี
 กลยุทธ์ 1) ส่งเสริม บรรยากาศการเรียนรู้เข้าใจบทบาทตัวเองในฐานะพลโลก 2) เสริมสร้างบรรยากาศทาง
 วัฒนธรรมที่เอื้อและเข้าใจโลก โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมเสริม สร้างวินัยให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทของ
 ตนเอง 2) กิจกรรมสร้างบรรยากาศ ปรับปรุงสถานที่ด้านกายภาพที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
 ความสำเร็จ 1) การเสริมสร้างวินัยให้ผู้เรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 2) มีกิจกรรม ปรับปรุงสถานที่ด้าน
 กายภาพอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้านพลเมืองที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบมีกลยุทธ์ 1) ส่งเสริมบรรยากาศทาง
 วัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น 2) เสริมสร้างวัฒนธรรมที่เอื้อต่อสภาพของสังคม
 และเศรษฐกิจ โดยการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมสร้าง วัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน
 แบบมีส่วนร่วมให้กับผู้เรียน 2) กิจกรรมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
 และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) ร้อยละ 80 ของกิจกรรมสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม 2) ร้อยละ 80
 ของสิ่งสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหาร ด้านพลเมืองที่มีความเป็นธรรม มีกลยุทธ์

1) ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพครู ผู้บริหารในการเป็นผู้นำที่มีความยุติธรรม 2) เสริมสร้าง ความเข้มแข็งของครู และผู้บริหารให้เป็ต้นแบบความเป็นธรรม โครงการ/กิจกรรม 1) โครงการอบรมพัฒนาครูและผู้บริหาร ด้านการสร้างสื่อการเรียนการสอน 2) กิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้กับครูและผู้บริหารให้เป็นแบบอย่างในความยุติธรรม และตัวชี้ วัดความสำเร็จ 1) มีโครงการอบรมพัฒนาครู และผู้บริหาร ทุกภาคเรียน 2) มีกิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้กับครูและผู้บริหารทุกภาคเรียน ด้านพลเมืองที่มีความเคารพในความหลากหลายมีกลยุทธ์ 1) สร้างความเข้าใจให้ครูและผู้บริหาร ยอมรับในความหลากหลายของบุคคล 2) สร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน และเคารพในความหลากหลาย โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมสร้างความเข้าใจให้กับครู และผู้บริหาร ยอมรับในความหลากหลายของบุคคล 2) กิจกรรม สร้างความเข้าใจในการอยู่ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีความสุข และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมสร้างความเข้าใจให้กับครู และผู้บริหาร ทุกภาคเรียน 2) มีกิจกรรม สร้างความเข้าใจในการอยู่ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีความสุข อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ด้านพลเมืองที่มีความเข้าใจโลกมีกลยุทธ์ 1) สร้างความเข้าใจกับครูและผู้บริหาร ให้เข้าใจในบทบาทตัวเองในฐานะพลโลก 2) สร้างการรับรู้ให้ครูและผู้บริหารให้เข้าใจโลกของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี การเมือง สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะเป็นพลโลก 2) กิจกรรมอบรมเพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านสื่อ เทคโนโลยี การเมือง สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพครู และผู้บริหารให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับชุมชน ท้องถิ่น 2) สร้างจิตวิญญาณให้ครู และผู้บริหารมีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานของตน ด้านพลเมืองที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบมีกลยุทธ์ 1) สร้างความเข้าใจกับครูและผู้บริหาร ให้เข้าใจในบทบาทตัวเองในฐานะพลโลก 2) สร้างการรับรู้ให้ครูและผู้บริหารให้เข้าใจโลกของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี การเมือง สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ โครงการ/กิจกรรม 1) กิจกรรมอบรมปฏิบัติการในการพัฒนาครู และผู้บริหารในการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมรับผิดชอบ 2) กิจกรรมอบรม ด้านจิตวิญญาณให้กับครูและผู้บริหารให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบการปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดความสำเร็จ 1) มีกิจกรรมอบรมปฏิบัติการในการพัฒนาครู และผู้บริหารในการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมรับผิดชอบทุกภาคเรียน 2) มีกิจกรรมอบรม การสร้างจิตวิญญาณให้กับครูและผู้บริหารให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน

3. ประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก ทั้ง 4 ด้าน ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ทั้ง 32 กลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในมากถึงมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสมตามลำดับ ส่วนกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านที่มีผลการประเมินทั้ง 4

ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านคือ ด้านที่ 1 การจัดการหลักสูตร และการเรียนการสอน ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและผู้บริหาร

3.1 ผลการประเมินด้านความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการหลักสูตร และการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และ ด้านการสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้ชุมชน ด้านการสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้

3.2 ผลการประเมินความถูกต้องของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัวและชุมชน ด้านการสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศในการเรียนรู้

3.3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ด้านการจัดการหลักสูตร และการเรียนการสอน ด้านการสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้

3.4 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการหลักสูตร และการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ด้านการสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านการสร้างวัฒนธรรม และบรรยากาศในการเรียนรู้

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองโลกจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยภาพรวมและรายด้านระดับปานกลาง ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อนำมาเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตั้งแต่มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหาร สถานศึกษา

ซึ่งสอดคล้องกับโนเรีย บินหะยีนิย (2555) ที่ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาของมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่า มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์มีการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการระบุเป้าประสงค์และกำหนดวัตถุประสงค์ที่มีการดำเนินงานในระดับมาก และสมยศ ชี้แจง (2558) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบบริหารสถานศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์มีค่าเฉลี่ยของการนำไปปฏิบัติสูงสุดและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานในส่วนของ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาทั้งระบบ ทำให้ผู้บริหารและครูมีความต้องการที่จะพัฒนาการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทขององค์กร จะช่วยให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีทิศทางและสามารถจัดการ ควบคุม และลดสถานศึกษาที่จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลดังนี้ ประกอบด้วย 32 กลยุทธ์ 32 โครงการ และ 32 ตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยที่สำคัญสูงสุดคือ ด้านการจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน มี 8 กลยุทธ์ คือ 1) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะทัศนคติที่ดี เป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรม 2) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีมีความเป็นธรรม 3) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดี และเป็นพลเมืองเคารพในความหลากหลาย 4) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่เคารพในความหลากหลาย 5) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดี เป็นพลเมืองที่มีความเข้าใจในโลก 6) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีความเข้าใจในโลก 7) ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ทัศนคติที่ดี เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบ และ 8) ส่งเสริมพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นภาพร แสงนิล (2561) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะความเป็นพลโลกของผู้เรียนประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการณ์ของโลก ทั้งทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม การใฝ่เรียนรู้เชิงบูรณาการ การสร้างสรรค์นวัตกรรม และการสร้างงานในระบบเศรษฐกิจ ฐานความรู้ 2) มีความสามารถด้านการสื่อสาร สามารถสื่อสารความคิด ข้อมูลโดยใช้ภาษา สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศอย่างเหมาะสมรู้เท่าทัน 3) มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เชื่อมโยงเหตุผลที่เป็นสากล 4) ทักษะการทำงานให้สำเร็จ มีความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อขัดและลดปัญหาความขัดแย้ง 5) เห็นคุณค่าและเคารพความเป็นมนุษย์ยอมรับความแตกต่างในความเชื่อประเพณี และความหลากหลายทางเชื้อชาติ พหุวัฒนธรรม และมีความรับผิดชอบ มีความตระหนักถึงความเป็นพลเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ปลอดภัย และยั่งยืน

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด 4 ด้าน โดยการประเมินอิงเกณฑ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเหมาะสม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเป็นประโยชน์เนื่องมาจากมีความเป็นประโยชน์ของการบริหารกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกมาตรฐานที่ต้องการประกันถึงความเป็นประโยชน์ของผลการประเมินในการตอบสนองต่อความต้องการการเป็นพลโลกของผู้เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม ทันเวลา และมีผลต่อการนำไปใช้ มาตรฐานการ สร้างความน่าเชื่อถือของกลยุทธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร แสงนิล (2561) ที่ได้ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นพลโลกให้กับผู้เรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่านไปใช้ โดยภาพรวม พบว่ามีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของปจรรย์ รัตนานุสนธิ์ (2563) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่าตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ คือองค์ประกอบการประพฤติตนมี 3 ตัวบ่งชี้ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการปรับตัวตามความหลากหลายทางวัฒนธรรม องค์ประกอบการปฏิสัมพันธ์ในสังคมมี 3 ตัวบ่งชี้ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับแนวคิดที่แตกต่างทางการเมือง และการเคารพสิทธิและเสรีภาพ องค์ประกอบการลงมือปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่มี 3 ตัวบ่งชี้ได้แก่ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมสันติภาพ และความเท่าเทียมกัน องค์ประกอบการตระหนักถึงสถานการณ์ของทรัพยากรและสาธารณสุขมี 3 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การตระหนักและมีส่วนร่วมในปัญหาของสิ่งแวดล้อม และการตระหนักถึงความสำคัญในสาธารณสุขพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรนำกลยุทธ์ที่ 1 คือ ปฏิรูปการรายงานและติดตามผลการ บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นพลเมืองโลกไปดำเนินการอย่างเร่งด่วนโดยบูรณาการกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการตรวจสอบและรายงานผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงและวางแผนการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลกต่อไป ทั้งนี้ต้องปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาควรใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC (Professional Learning Community) มาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการจัดการและจัดทำแผนบริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นพลเมืองโลก

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการประเมินความเสี่ยงให้แก่ครู นักเรียน ครอบครัว และชุมชน ตามกลยุทธ์ที่ 3 ปรับเปลี่ยนการประเมินสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก ในการพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นพลเมืองโลก ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดผู้บริหาร และครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษาควรศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยเฉพาะในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีความเป็นธรรมและพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรับผิดชอบทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาและติดตามผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อมีการนำกลยุทธ์ไปใช้จริง จึงควรมีการติดตามผลการใช้กลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน

2. ควรมีการศึกษการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาความเป็นพลเมืองโลกในบริบทของสถานศึกษาอื่น ๆ เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาในบริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยที่ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ ซึ่งอาจมีความพร้อมและจำนวนบุคลากรสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนได้มากกว่าสถานศึกษาอื่น ๆ

3. ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรม หรือเครื่องมือที่จะมีส่วนช่วยในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองโลก เนื่องจากนวัตกรรม หรือเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาความเป็นพลเมืองโลกจะช่วยให้โรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ควบคู่กับกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองโลกของสถานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่ยังขาดแนวทางและวิธีการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2563). *สถาบันวิจัย กสศ. ห่วงกลุ่มเด็กด้อยโอกาสการเรียนรู้ ถดถอย หลังปิดเทอมนานขึ้น*. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2567, จาก <https://www.eef.or.th/97-2/>
- ดาร์ตัน กันเอี่ยม. (2561). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประจำตามแนวคิดความเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21*. (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อูปรมย์, อูปไมย อธิชัย และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). *การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นภาพร แสงนิล. (2561). *กลยุทธ์การเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นพลโลกให้กับผู้เรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดน่าน* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- โนเรียม บินหะยีนิยิ. (2555). *การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปาจริย์ รัตนานุสนธิ์ และวรรณิ์ แกมเกตุ. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นพลโลกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *An Online Journal of Education (OJED)*, 9(2), 686-698.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. (2553, กรกฎาคม 22). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 45 ก, หน้า 1-3.
- มูลนิธิการศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองไทย. (2556). *กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทย*. ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2567, จาก <http://thaiciviceducation.org/wp-content/uploads/2017/05/กรอบหลักสูตร-DCE.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 10, สำนักงานศึกษาธิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2564). *ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564*. ค้นเมื่อ 1 มกราคม 2567, จาก https://reo10.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/04/รายงานสารสนเทศด้านการศึกษา-ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ปีงบประมาณ-พ.ศ.-2564_compressed.pdf
- สมยศ ชี้แจง. (2558). การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย. *สยามวิชาการ*, 16(26), 17-30.
- Clausewitz, C. V. (1984). *On War*. ed. and trans., Michael Howard and Peter Paret. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Popper, K. R., & Eccles, J. C. (1977). The Self and Its Brain: An Argument for Interactionism. *Philosophy*, 54(208), 249-251.